

ВІДГУК

офіційного опонента на дисертаційну роботу

Гун Цзехун

МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ РЕНОВАЦІЇ ПРОМИСЛОВИХ БУДІВЕЛЬ ПІД ГОТЕЛІ (НА ПРИКЛАДІ КИТАЮ),

поданої на здобуття наукового ступеня

доктора філософії

з галузі знань 19 – Архітектура та будівництво

спеціальності 191 – Архітектура та містобудування

Детальний аналіз дисертації Гун Цзехун «Методичні засади реновації промислових будівель під готелі (на прикладі Китаю)» та наукових публікацій здобувачки дозволяє зробити узагальнені висновки щодо актуальності, ступеня обґрунтованості основних наукових положень, рекомендацій, наукової новизни та достовірності висновків, практичного значення, а також надати загальну оцінку дослідження.

Актуальність теми дисертаційного дослідження:

Глобальні зміни в економічній та соціальній структурі сучасного суспільства обумовлені переходом від індустріального до високотехнологічного виробництва, а також спрямуванням зусиль на сталий розвиток міст, забезпечення безпечного, комфортного проживання як для нинішнього, так і для майбутніх поколінь. У зв'язку з цим, суттєво міняється структура сучасного архітектурно-будівельного фонду у світових масштабах. Прослідковується відмова від масового індустріального виробництва, багато промислових підприємств припиняють свою роботу та зачиняються, а їх будівлі не використовуються та приходять у занепад.

Питання реконструкції та реновації пост-індустріальних будівель постають дуже гостро по всьому світу, особливо це стосується країн, що розвиваються, до яких відноситься Китай.

Дослідження щодо варіантів адаптивного повторного використання будівель колишніх промислових підприємств – широко розповсюджені, завдяки своїй надзвичайній актуальності: мова йде про реновацію їх під житлові будівлі, громадські та виставкові центри, музеї, офісні та торгівельні приміщення тощо. Однак, реновація колишніх промислових будівель під готельну функцію видається мало дослідженою. Здобувачці в дисертації вдалося обгрунтовано довести можливість та доцільність такої реконструкції, наукові результати, отримані в результаті даного дослідження, можуть заповнити прогалини в науковому підґрунті такої реновації та надати суттєву допомогу у визначенні методики її проведення, як для архітекторів-практиків та будівельників, так і для власників, потенційних інвесторів, посадовців та інших зацікавлених сторін.

Обгрунтованість наукових положень, висновків і рекомендацій дисертації:

Глибоке ознайомлення з текстом дисертації Гун Цзехун та її науковими публікаціями дає можливість стверджувати, що наукові положення роботи підкріплені ґрунтовним аналізом відповідної наукової літератури, детальним дослідженням практики реновації промислових будівель під готельну функцію, в тому числі, особистими натурними обстеженнями, вивченням інтернет-джерел, архівних матеріалів, креслень тощо. Авторкою глибоко проаналізований досвід реконструкції непрацюючих промислових будівель під готелі в Китаї (52 випадки), визначені сильні та слабкі сторони такої реновації, проблеми та виклики.

Здобувачкою проведене широке анкетування всіх сторін, що мають відношення до здійснення реновації промислових будівель під готелі: архітекторів, інженерів-будівельників, представників готельного бізнесу, юристів та інвесторів, на основі яких, за допомогою використання програми на основі процесу нечіткої аналітичної ієрархії (FAHP), визначено найбільш вагомі

фактори впливу, що визначають напрямок реновації непрацюючих промислових будівель під готелі. Доведено, що найважливішими є соціально-економічні та нормативно-правові фактори впливу.

Відповідний рівень обґрунтованості авторських рекомендацій та висновків зумовлений доцільним та глибоким використанням загальнонаукових і спеціальних методів дослідження. В результаті чого здобувачкою визначені принципи та розроблена методика здійснення реновації промислових будівель під готелі, запропоновані та перевірені на практиці рекомендації щодо її здійснення.

Достовірність основних положень роботи підтверджується:

- публікацією отриманих результатів у рецензованих виданнях, зокрема, у базі Scopus, а також у інших фахових виданнях;
- результатами, отриманими авторкою на базі комплексного критичного аналізу теоретичних робіт і практичного досвіду за даною тематикою;
- широким оприлюдненням і позитивною оцінкою доповідей на міжнародних конференціях;
- застосуванням при проведенні досліджень загальних і спеціальних наукових методів (натурних обстежень; методів статистичного аналізу; комплексного аналізу факторів впливу; графоаналітичних методів дослідження, структурно- функціонального просторового моделювання; пошукового проектування, економічного аналізу тощо);
- вдалою апробацією у розроблених архітектурних проєктах у ході практичного та конкурсного проектування, успішної участі у міжнародних архітектурних конкурсах.

Вищезазначене доводить, що отримані основні положення дисертації достовірні і науково обґрунтовані, відповідають меті і завданням дослідження та не викликають сумніву та свідчать про високий рівень наукової підготовки дисертантки.

Наукова новизна одержаних результатів:

До найбільш вагомих досягнень дисертаційної роботи, що мають наукову новизну, можна віднести наступне:

- опрацьовано та систематизовано досвід реновації промислових будівель під готельні заклади у Китаї, удосконалено їх класифікацію, визначено моделі промислових будівель, що можуть використовуватися під готельну функцію;
- вперше застосовано методику на основі процесу нечіткої аналітичної ієрархії (FANP) для визначення вагомості факторів впливу щодо реконструкції колишніх промислових будівель під готелі, а відповідно, - вдосконалено відповідну методику соціологічних досліджень;
- удосконалено методику економічних розрахунків ефективності реновації промислових будівель під готелі;
- сформульовано принципи реновації промислових будівель під готелі (загальні та спеціальні);
- розроблено методику такої реновації та визначені прийоми її здійснення;
- надані рекомендації щодо практичного застосування методичних засад реновації промислових будівель під готельну функцію;
- удосконалено методику економічних розрахунків ефективності реновації промислових будівель під готелі;

Практичне значення дослідження:

Отримані наукові результати мають широке практичне значення. Реновація промислових будівель під готелі є важливим та мало вивченим напрямком для адаптивного повторного використання непрацюючих промислових будівель, збереження пам'яток промислової архітектури, розвитку туристичної інфраструктури. Проведений здобувачкою ґрунтовний аналіз практики реновації таких будівель під готелі у Китаї дозволяє виявити напрямки та особливості здійснення такої реконструкції з огляду як на національні особливості її застосування у Китаї, так і для загальної практики такої реновації.

Висновки даного дослідження можуть бути використані архітекторами-практиками, дизайнерами, суб'єктами туристичного бізнесу та іншими зацікавленими сторонами для визначення напрямків реновації промислових будівель та особливостей їх використання під готельну функцію. Також отримані результати можуть використовуватися у наукових дослідженнях на подібну тематику, як у Китаї, так і в інших країнах. А також при впровадженні у навчальний процес у вищих навчальних закладах при підготовці студентів зі спеціальності 191 «Архітектура та містобудування».

Оцінка наукових публікацій здобувачки:

Здобувачкою опубліковано 10 наукових праць, у тому числі: 2 статті у наукових фахових виданнях України категорії «Б»; 1 – у періодичному науковому фаховому виданні інших держав категорії «А», яке цитується у реферативній базі Scopus, ще 3 - у наукових фахових виданнях інших країн, що належать до реферативних баз даних; опубліковані тези 4 наукових доповідей в збірках матеріалів міжнародних та всеукраїнських конференцій.

Кількість та якість здійснених наукових публікацій відповідає вимогам п.8 «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії».

Оцінка змісту, стилю та мови дисертації, її завершеності, оформлення:

Дисертація складається з анотацій, термінологічного словника, вступу, 3-х розділів з висновками, загальних висновків, списку використаних джерел та додатків. Загальний обсяг роботи становить 232 сторінки, в тому числі 160 сторінок – основний текст, 50 – рисунки, список використаних джерел з 162 найменувань, 21 – додатки, з яких 4 – акти впровадження.

У вступі здобувачкою обґрунтовано актуальність теми дослідження, визначено його зв'язок з науковими програмами. Мета роботи відповідає її назві, та розкрита у визначених завданнях. Правильно сформульовані об'єкт і

предмет дослідження, що відповідають заявленій темі. Визначена наукова новизна та практичне значення одержаних результатів, показана їх апробація.

У першому розділі «Сучасні тенденції реконструкції промислових будівель під готельні заклади» авторкою досліджений практичний досвід реновації промислових будівель під готелі, виявлена еволюція підходів до реконструкції промислових будівель загалом (визначені 4 етапи) та саме під готельну функцію (3 етапи); опрацьована теоретична база дослідження; розроблена класифікація промислових будівель у Китаї, що можуть бути об'єктами такої реновації та запропонована класифікація готелів, одержаних у її ході.

Вивчені соціально-економічні, містобудівні та історико-архітектурні аспекти реконструкції промислових будівель. Визначені основні закони, норми та правила, що регламентують реновацію промислових будівель під готелі у Китаї. Досліджені 52 випадки реновації промислових будівель під готелі у Китаї, виявлені її характерні особливості та проведена класифікація за наступними ознаками: особливостями розташування, місткістю, поверховістю, типологією, рівнем комфортності та спеціалізацією.

У другому розділі «Методика реновації промислових будівель під готельну функцію» авторкою, за допомогою сучасних методів дослідження визначені основні фактори, що впливають на реновацію промислових будівель під готельну функцію у Китаї. Слід відмітити, що у дослідженні за допомогою комп'ютерного моделювання на основі опрацювання соціологічних досліджень, за допомогою застосування математичної моделі нечіткої аналітичної ієрархії (ФАНР) було визначено ієрархію вагомості даних факторів, що може бути цінним не тільки з точки зору даного дослідження, але й дозволить застосовувати дану методику щодо інших напрямків реконструкції будівель.

Здобувачкою визначено 4 принципові функціонально-просторові моделі трансформації промислових будівель під готелі, запропоновані прийоми їх

функціонально-просторової трансформації. Також удосконалена методика розрахунків економічної ефективності інвестицій при реновації промислових будівель під готелі та їх подальшого функціонування.

Детально розроблена методика реновації промислових будівель під готельну функцію, визначені та охарактеризовані її основні етапи.

У третьому розділі «Організація готельних закладів на основі реновації промислових будівель» здобувачкою визначені основні принципи реновації промислових будівель під готелі; запропоновані прийоми містобудівної, конструктивної, інженерно-технічної та естетично-образної трансформації таких будівель при їх реновації їх під готельну функцію; надані рекомендації по її здійсненню. Визначені принципи поділені на загальні та спеціальні. Останні викликають особливий інтерес. Прийоми реалізації спеціальних принципів (принцип продовження індустріальної культури, принцип інтегрованої функціональної адаптації, принцип орієнтованості на людину, принцип відповідності обсягу простору) детально описані та проаналізовані. Слід відзначити надані авторкою рекомендації щодо їх застосування з точки зору містобудівної, об'ємно-просторової, конструктивної, інженерно-технічної та художньо-образної трансформації промислових будівель при їх реновації під готелі.

Загалом, слід відмітити структурованість роботи, послідовність і логічність викладення інформації. Загальні висновки є ґрунтовними і відповідають визначеним науковим завданням роботи. В цілому, можна зробити висновок, що поставлена мета дослідження була досягнута.

Узагальнюючи оцінку представленої роботи, можна визначити її **основні здобутки:**

- сформульовані принципи реновації промислових будівель під готелі, визначені прийоми, що їх розкривають, надані рекомендації по їх реалізації;
- визначена методика здійснення реновації промислових будівель під готельну функцію;
- проведено детальне та ґрунтовне дослідження практичної реалізації такої реновації на території Китаю, визначені особливості, досліджена ефективність подальшої експлуатації та надані рекомендації з врахуванням національних особливостей;
- удосконалення методики опрацювання соціологічних опитувань та професійного тестування, методики економічних розрахунків ефективності реновації;
- детальні рекомендації щодо конструктивних, інженерно-технічних та естетично-образних перетворень у ході реновації промислових будівель під готелі;
- змістовний ілюстративний матеріал, виконаний на високому художньому рівні.

В цілому, оцінюючи дану дисертаційну роботу цілком позитивно, хочу висловити певні **побажання та зауваження**:

1. У роботі проведений глибокий аналіз практики реновації промислових будівель, однак, більш значна частина опрацьованого матеріалу відноситься до китайського досвіду. Це зумовлено назвою дисертаційного дослідження, але видається доцільним провести порівняння такого досвіду зі світовою практикою адаптивного повторного використання промислових будівель під готелі.
2. Висновки до розділів підсумовують одержані наукові результати, однак, виглядають дещо переобтяженими інформацією.

3. Схеми функціонально-просторової трансформації визначених моделей промислових будівель під готельну функцію – хотілось би побачити більш детально охарактеризованими.

4. Дисертація написана хорошою фаховою українською мовою, однак зустрічаються певні мовні помилки, зокрема, у написанні слів «проект», проектування» тощо.

Незважаючи на висловлені зауваження, слід відмітити, що отримані здобувачкою наукові результати не викликають сумніву, є обґрунтованими, достовірними та мають наукову новизну. Робота виконана з дотриманням правил академічної доброчесності. Висловлені зауваження можуть бути враховані здобувачкою у подальших дослідженнях.

Відповідність дисертації вимогам

«Порядку присудження ступеня доктора філософії...»:

Дисертація ГУН ЦЗЕХУН «Методичні засади реновації промислових будівель під готелі (на прикладі Китаю)» повністю відповідає вимогам «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року №44 та є завершеною, самостійною науковою роботою, отримані результати якої здійснюють суттєвий внесок в архітектурну науку.

Загальний висновок:

Дисертаційне дослідження ГУН ЦЗЕХУН «Методичні засади реновації промислових будівель під готелі (на прикладі Китаю)», представлене на здобуття наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 19 «Архітектура та будівництво», спеціальності 191 «Архітектура та містобудування», - є

завершеною самостійною науковою роботою, отримані теоретичні і практичні результати якої не викликають сумнівів, відзначаються науковою новизною та свідчать про досягнення здобувачкою високого рівня в оволодінні методологією наукових досліджень, а її авторка, Гун Цзехун, заслуговує присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 19 «Архітектура та будівництво», спеціальності 191 «Архітектура та містобудування».

Офіційний опонент,

доктор архітектури, професор,
завідувач кафедри теорії, історії
архітектури та синтезу мистецтв
Національної академії Образотворчого
мистецтва і архітектури
Міністерства культури України

Володимир ЧЕРНЯВСЬКИЙ

Підпис д.арх., професора
Володимира Чернявського

«засвідчую»:

Учений секретар
Національної академії Образотворчого
мистецтва і архітектури
Міністерства культури України
кандидат філологічних наук, доцент

Тамара КАСЬЯНЕНКО

